

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Aplikace bankovní daně v členských státech EU

Petra Soulková

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra obchodu a financí

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Soulková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Aplikace bankovní daně v členských státech EU

Název anglicky

Bank Tax Application in EU Member States

Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je determinovat argumenty pro a proti této dani při vyhodnocení její aplikace především v rámci Evropské Unie. Práce má za úkol vyhodnotit variabilitu uvalené daňové zátěže a její promítnutí v cenách bankovních služeb a/nebo dopad bankovní daně na klienty bank dotčených států.

Metodika

Tato bakalářská práce vychází z reálných statistických údajů a z odborné literatury a je rozdělena do dvou samostatných tematických částí.

První část je zaměřena na definici pojmu bankovní daně, okolnosti vzniku a následnou analýzu dopadů bankovní daně na efektivnost nejenom bankovního sektoru, ale i její účinky na spotřebitele.

Druhá část práce se zaměřuje na hlavní funkci této daně, její rozšíření, výši a analyzuje následné vlivy v jednotlivých členských státech Evropské Unie.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 str.

Klíčová slova

Evropská unie, Tobinova daň, bankovní daň, daň z finančních transakcí, finanční krize, regulace.

Doporučené zdroje informací

- Budapešť, Zastupitelský úřad. 2014. Maďarsko: Finanční a daňový sektor. BusinessInfo.cz. [Online] 4. Listopad 2014.
<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/maďarsko-financni-a-danovy-sektor-18569.html>.
- ČT24. 2013. Právníci EU: Daň z finančních transakcí odporuje unijnímu právu. Ekonomika ČT. [Online] 10. Zář 2013. <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/241491-pravnici-eu-dan-z-financnich-transakci-odporuje-unijnimu-pravu>.
- Goeman, Eric. 2013. Europa zet stap vooruit met financiële transactietaks, maar er zitten nog adders onder het gras. DeWereldmorgen.be. [Online] 6. Únor 2013.
<http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2013/02/06/europa-zet-stap-vooruit-met-financiele-transactietaks-maar-er-zitten-nog-adders->.
- Miers, Tom. 2013. The Real Economic Impact of a European Financial Transaction Tax. Rep Tape Watch: The Real Economic Impact of a European Financial Transaction Tax. [Online] 30. Červenec 2013.
<http://newdirectionfoundation.org/content/euro-bank-tax-could-cost-640000-jobs>.
- Pořízek, Petr. 2013. Daň z finančních transakcí: další hřebík do rakve Evropské unie. Peníze.cz. [Online] 18. Červen 2013. <http://www.penize.cz/investice/256377-dan-z-financnich-transakci-dalsi-hrebik-do-rakve-evropske-unie>.
- Rahm, Jiří. 2011. Konstrukce bankovní daně a její využití v prax. Právnická fakulta UK. [Online] 2011.
<http://svoc.prf.cuni.cz/sources/4/7/69.pdf>.
- Rais, Jonáš, Reguli, Martin a Ivanská, Barbora. 2014. Vybrané regulace EU a jejich dopady. Česká republika a slovensko v roce 2014. [Online] Březen 2014. <http://corporateeurope.org/financial-lobby/2013/07/robbing-robin-hood-tax-european-central-bank-weighs>.
- Robbing the "Robin Hood" tax: the European Central Bank weighs in. The European Central Bank weighs in. [Online] <http://corporateeurope.org/financial-lobby/2013/07/robbing-robin-hood-tax-european-central-bank-weighs>.
2010. Europese Commissie bepleit taks op financiële activiteiten van banken. Trends.be. [Online] 7. Říjen 2010. <http://trends.knack.be/economie/finance/europese-commissie-bepleit-taks-op-financiele-activiteiten-van-banken/article-normal-228235.html>.
2011. Daň z finančních transakcí. Přehledy právních předpisů EU. [Online] 23. Listopad 2011.
http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/single_market_services/financial_services_general_framework/mi0087_cs.htm.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2015

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 3. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 16. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Aplikace bankovní daně v členských státech EU" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 16.3.2015

Poděkování

Rád(a) bych touto cestou poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Lukáši Moravcovi, PhD. za cenné rady při zpracování mé práce. Za podporu děkuji také své rodině a Thibautovi Vantomme.

Aplikace bankovní daně v členských státech EU

Application of the bank tax in the EU Member States

Souhrn

Bankovní daň je v posledních letech velmi diskutovaným tématem, především v rámci členských států Evropské unie. Cílem této práce je analýza bankovní daně ve státech Evropské unie a její možný vliv na klienty bank.

V teoretické části práce je definován pojem bankovní daně, okolnosti jejího vzniku, její nejznámější formy a následně také i postojům České republiky, ale i Evropské unie k této dani.

Předmětem analytické části práce je analýza bankovní daně a jejích sazeb ve státech Evropské unie a dopad této daně na klienty.

Summary

The bank tax is a topic of heated debate in recent years, especially in the member States of the European Union. The objective of this thesis is the analysis of the bank tax in the European Union and its possible positive or negative effects on the financial interests of bank clients.

The theoretical part defines the concept of the banking tax, the circumstances of its origin, its most common versions, and subsequently the attitudes of the Czech Republic as well as the European Union towards the tax.

The subject of the analytic part of this thesis is firstly an analysis of the bank tax and its tax rates in the countries of the European Union and finally the possible impact of this tax on clients.

Klíčová slova: Bankovní daň, daň z finančních transakcí, daň z finančních aktivit, Tobinova daň, Evropská unie, finanční krize, regulace

Keywords: The bank tax, the financial transactions tax, the financial activities tax, the Tobin tax, European Union, financial crisis, regulation

OBSAH:

1	Úvod	9
2	Cíle práce a metodika	10
3	Teoretická východiska bankovní daně	11
3.1	Bankovní daň	11
3.2	Postata a hlavní cíle bankovní daně.....	11
3.3	Druhy bankovních daní.....	13
3.3.1	Tobinova daň	14
3.3.2	Příspěvek na finanční stabilitu (FSC)	14
3.3.3	Daň z finančních aktivit (FAT).....	15
3.3.4	Daň z finančních transakcí (FTT).....	16
3.4	Výhody a nevýhody bankovních daní	18
3.5	Postoj České republiky k bankovní dani.....	19
3.6	Postoj Evropské unie k bankovní dani.....	20
4	Analýza bankovní daně	23
4.1	Aplikace bankovní daně v členských státech Evropské unie	23
4.2.	Analýza dopadu bankovní daně na klienty	27
4.3	Analýza bankovní daně ve vybraných evropských státech	31
4.3.1	ISLAND	31
	Bankovní daň	32
	Daň z finančních aktivit.....	32
4.3.2	DÁNSKO	34
	Daň z finančních transakcí.....	34
	Daň z finančních aktivit.....	35
4.3.3	FRANCIE	36
	Daň z finančních transakcí.....	36
	Bankovní daň	37
	Daň ze mzdy (daň z finančních aktivit)	38
4.3.4	ITÁLIE.....	40
	Daň z finančních transakcí.....	40
	Daň z finančních aktivit	41
	Bonusová daň.....	41
5	Výsledky a diskuse	43
6	Závěr	45
7	Seznam použitých zdrojů	46
8	Přílohy	50

Seznam obrázků

Příznivci EU FTT 2016	21
Druhy bankovních daní v Evropě	24
Sazby daně z finančních aktivit	25
Sazby bankovních daní	26
Sazby bankovních daní	26
Atributy modelové banky	27
Výše bankovního odvodu v Evropě	28
Bankovní odvody v evropských státech	29
10 nejvyšších klientských odvodů	30
Sazby francouzské daně ze mzdy	38

1 ÚVOD

Na daň společnost všeobecně nahlíží jako na nucený příspěvek na provoz státu, kdy stát má zákonné oprávnění k tomuto výběru. Díky historickým dokumentům víme, že výběr daní začal již se vznikem prvních starověkých států a daň tak přímo souvisí s počátky civilizace. Tyto vybrané daně sloužily především na financování obrany státu a budování nejzákladnější infrastruktury. Výběr daní tak jak ho známe teď je využíván přibližně 500 let, tedy od poloviny 16. století. Od tohoto výběru byla nicméně osvobozena města a také církve. Počátkem dnešního století se v rámci nových myšlenek začaly vybrané daně používat i na financování sociálního systému.

Bankovní daň je oproti obecné dani novým pojmem, poprvé hojně diskutovaným v 70. letech v návrhu předloženém americkým finančníkem Jamesem Tobinem, zakladatelem myšlenky moderní bankovní daně.

Téma bankovní daně se stalo opět velmi aktuálním v souvislosti s finanční krizí v roce 2007. Od té doby se vrcholní představitelé států snaží najít nejlepší způsob, jak krizi, zvláště pak ve finančním sektoru, do budoucna předcházet a jak přimět banky k pravidelnému přispívání do fondů, které by v případě krize pomohly udržet stabilitu finančního sektoru.

Cílem bankovní daně je prevence proti bankrotu finančního sektoru a zvýšení jeho stability pomocí speciálních fondů, které by vybíraly a soustřeďovaly vybrané bankovní odvody od bank.

2 CÍLE PRÁCE A METODIKA

Cíl práce:

Cílem této práce je definovat pojem bankovní daně, důvody jejího vzniku a následné argumenty pro a proti této dani a následné uplanění v rámci Evropské unie. Hlavním úkolem této práce je vyhodnotit variabilitu uvedené daňové zátěže a dopad bankovní daně na klienty bank.

Metodika:

Tato bakalářská práce vychází z reálných statistických údajů a odborné literatury. První část práce se zaměřuje na definici pojmu bankovní daně, okolnosti jejího vzniku, vymezení kladů a záporů a také postojů České republiky a Evropské unie k této dani. Druhá část práce se zaměřuje na analýzu dopadu bankovní daně, její rozšíření a účinky na klienty a následné vlivy v jednotlivých členských státech Evropské unie. K analýze byla použita pro tyto účely modelová banka vytvořená z průměrných hodnot některých evropských bank.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA BANKOVNÍ DANĚ

Tato část práce se zabývá definováním teoretických východisek tématu bankovní daně. Tento pojem není zcela jasně vymezený. Z tohoto důvodu budou v této kapitole nastíněny jednotlivé druhy bankovní daně a postoje Evropské unie i České republiky k této problematice.

3.1 Bankovní daň

Pojem bankovní daň představuje souhrnný název pro veškeré daně, které byly uvaleny na finanční sektor. O zavedení těchto bankovních daní se začalo jednat v důsledku finanční krize, která se velmi výrazně dotkla celosvětové ekonomiky. Tato krize podnítila vrcholné politiky k tomu, aby začali hledat způsoby, jak by finanční sektor mohl pravidelně přispívat do veřejných financí a vytvářet tak konkurenceschopnou Evropskou unii. Začalo se diskutovat o možnostech zavedení nejrůznějších bankovních daní, pomocí kterých by byly daněny aktivity ve finančním sektoru (Nerudová, 2010).

Jedním z důležitých momentů zavedení bankovní daně bylo uskutečnění summitu G-20¹ v kanadském Torontu v roce 2010, kde se Mezinárodní Měnový Fond projednával návrh, jak by měl být bankovní sektor zapojen do prevence proti finančním krizím a přispíval tak do státních fondů, které by byly v případě krize použity na jeho obnovu. O bankovní dani se v některých případech hovoří jako o trestu pro banky, které jsou jedním z hlavních viníků finanční krize (Claessens, a další, 2010).

3.2 Postata a hlavní cíle bankovní daně

Podstata bankovní daně je svými obhájci popisována jako hlavní prostředek pro tvorbu rezerv. To znamená, že by se především jednalo o záchranný fond pro banky. Vzhledem k tomu, že hospodářská a finanční krize definovala potenciální nástroje ke zvýšení

¹ Skupina G-20 reprezentuje přední ekonomiky světa na každoročních pravidelných setkáních, kde se jedná o mezinárodní hospodářské spolupráci pro posílení globální světové ekonomiky. Jejími členy je 19 států (např. Čína, Brazílie, Německo, Austrálie) a Evropská unie.

dodatečných daňových příjmů a stanovila požadavky pro fiskální konsolidaci ve finančním sektoru, která přispěje ke zvýšení dodatečných daňových příjmů z finančního sektoru.

Bankovní daň by měla zabránit spekulacím a zároveň harmonizovat a přimět finanční sektor, aby se podílel na nákladech finanční krize. Hlavním cílem bankovní daně je tedy upevnit finanční systém vzhledem k nákladům na finanční nestabilitu a zároveň účinného využívání finančních zdrojů (Komise, 2013).

Pozornost se zaměřila na nejrůznější opatření snižující fiskální náklady a řešení budoucích finančních selhání a to jak ve formě odvodů a daní pro finanční instituce, tak i prostřednictvím různorodých regulačních změn (Rais, a další, 2014).

Aby finanční sektor získal podporu v případě selhání, budou stanoveny konkrétní podmínky pro finanční instituce², které bude nezbytné dodržet. Tato spolupráce zajistí dostatek finančních prostředků a učiní selhání méně pravděpodobné. Důležité je i zlepšení souladu a mezinárodní spolupráce mezi jednotlivými státy. Pro realizaci této myšlenky je nezbytné zajistit balíček opatření pro podporu finanční stability (Cannas, a další, 2014).

Tato opatření uvalující nové náklady týkající se finančních institucí posuzují především regulační a koordinační změny. Pro zajištění soudržnosti politik je důležité vyhnout se nepříznivým účinkům na hospodářský růst z důvodu přílišného zatížení finančního sektoru (Claessens, a další, 2010).

(Komise, 2013) definuje tři hlavní argumenty pro zavedení bankovní daně:

I. SNÍŽENÍ ÚČINKŮ NADMĚRNÉHO RISKOVÁNÍ

V rámci reformy finančního sektoru by daň mohla přispět ke zvýšení efektivity a stability finančních trhů. V návaznosti na tento proces by došlo ke snížení jejich volatility a účinků nadměrného riskování. Finanční sektor je spojen s nadměrným riskováním a spolu s makroekonomickým vývojem tak přispěl k finanční krizi. Chování finančního sektoru vytváří negativní externality pro zbytek ekonomiky. Finanční a hospodářská krize zdůraznila řadu nevhodných pobídek finančního sektoru, jakož i nedostatky regulačního a dohledového rámce pro finanční systém.

² Pojmem finanční instituce se označují banky, úvěrové a investiční společnosti, penzijní fondy, pojišťovny nebo stavební spořitelny

II. ODPOVĚDNOST ZA VZNIK FINANČNÍ KRIZE

U finančního sektoru je zřejmé, že nese významnou odpovědnost za vznik a rozsah krize a její negativní dopady na úroveň vládního dluhu na celém světě. Dodatečné daně jsou odůvodněny tím, že vlády byly během krize nuceny výrazně finančně podporovat tento sektor. Zavedené bankovní daně by přispěly k fiskální konsolidaci a ekonomické efektivnosti finančního sektoru, díky němuž by došlo k vytvoření podmínek pro rozvoj udržitelného růstu v rámci strategie Evropa 2020.³

III. NÁHRADA ZA DPH

Většina finančních služeb je v Evropské unii osvobozena od DPH. Hlavním důvodem je to, že část příjmů finančních služeb je založena na bázi marže a proto ji nelze jednoduše zdanit dle DPH.

Finanční sektor proto může hrát důležitou roli v tomto oživení a to především z důvodu, že poskytuje úvěry podnikům a domácnostem. V debatě o dalších daňových opatřeních je proto třeba vzít také v úvahu dopad těchto opatření na poskytování úvěrů ze strany finančního sektoru jak v krátkodobém, tak i v dlouhodobém horizontu, a to zejména na výjezdu z mimořádných opatření veřejné podpory směřující na finanční sektor. Rovněž by měly být zohledněny souvislosti s reformami právních předpisů, které by mohly být zavedeny tak, aby spotřebitelé, zejména domácnosti a malé a střední podniky, oceňovaly jejich kumulativní dopad (Claessens, a další, 2010).

Nově zavedené bankovní daně budou mít i přechodné i dlouhodobé účinky na celkovou činnost finančního sektoru a tím i na ekonomiku Evropské Unie. Proto musí být návrh daňových nástrojů zformován tak, aby minimalizoval dopady na mezibankovní úvěry a náklady na budoucí financování členských států EU, podniků a domácností (Komise, 2010).

3.3 Druhy bankovních daní

Na konci roku 2011 bylo zdanění finančního sektoru hojně projednávaným tématem daňové politiky Evropské unie. Hlavním důvodem zavedení daně na finanční instituce bylo posílení stability a efektivnosti finančních trhů a zmenšení negativních působení přílišného

³ Evropská strategie udržitelného růstu

riskování. Dalším důvodem byla i skutečnost, že nově zavedená daň by mohla částečně nahradit nepřítomnost DPH na finančních službách. Byly definovány dvě možné varianty bankovních daní a to daň z finančních transakcí a daň z finančních aktivit. (Široký, 2012)

Daň z finančních transakcí by danila hodnotu jednotlivých transakcí a vztahovala by se na různé druhy finančních nástrojů, například na deriváty, akcie nebo dluhopisy. Negativní součástí této daně je možnost omezeného obchodování s omezeným počtem zemí. Zatímco daň z finančních transakcí představuje daň z obrátu z finančních transakcí, daň z finančních aktivit vychází ze zisků a náhrad. Existují však i další nástroje zdanění, které byly uzákoněny v několika členských státech, například kolkovné⁴ nebo příspěvek na finanční stabilitu. Dalším návrhem bankovní daně je i takzvaná Tobinova daň (Schulmeister, a další, 2008)

3.3.1 Tobinova daň

Tobinova daň je odvozena od jejího tvůrce a nositele Nobelovy ceny za ekonomii Jamese Tobina, který v roce 1972 navrhl daň na měnové transakce na mezinárodním devizovém trhu za účelem osvobození kolísání měnových kurzů. Hlavním cílem této daně bylo zpomalit finanční transakce. Při směně z jedné měny do druhé by uvalená daň odradila spekulanty krátkodobě investovat do cizích měn (Hovorka, 2010).

Národní ekonomiky a vlády se nebyly schopny přizpůsobit se masivním přesunům finančních prostředků na zahraničních měnových trzích bez ztrát na hospodářské politice s ohledem na inflaci či zaměstnanost. James Tobin⁵ viděl dvě řešení tohoto problému. Prvním bylo řešení společné měnové a fiskální politiky a ekonomické integrace, druhým bylo přesunutí větší autonomie na centrální banky (Haq, a další, 1996).

3.3.2 Příspěvek na finanční stabilitu (FSC)

Další možností, jak pomoci finančnímu sektoru, by byl příspěvek na finanční stabilitu (FSC), jehož hlavní funkcí je náprava bankovního sektoru v dané zemi. V souvislosti s

⁴ Anglicky - Stamp duty. S tímto druhem bankovní daně se lze setkat například ve Velké Británii, v Irsku nebo na Maltě.

⁵ James Tobin – Americký ekonom a nositel Nobelovy ceny za ekonomii

nejrůznějšími návrhy daní byl definován hlavní funkci této daně, která souvisí především s potlačení faktorů systémového rizika, jako je například, jako je velikost pákového efektu a dlouhodobé financování. Některé země již takové daně v různých návrzích s obměnami zavedly. Daň by také mohla být navržena tak, aby snížila rizika při aplikaci na nepojištěné závazky (Cannas, a další, 2014).

Příspěvek na finanční stabilitu je spojený s věrohodným a účinným mechanismem rozlišení, kdy jeho hlavní složka daně financuje fiskální náklady v oblasti budoucí vládní podpory v odvětví. Vzniklé fondy, by usnadnily řešení problému slabých institucí. Došlo by tak k zaplacení všeobecných příjmů, protože bankovní daň by byla paušálně placena všemi finančními institucemi. Cílem je odrážet rizikovost finančních institucí (Claessens, a další, 2010).

3.3.3 Daň z finančních aktivit (FAT)

Mezinárodní měnový fond předložil na Summitu G-20 v roce 2011 návrh pro zavedení daně z finančních aktivit (FAT), která by se zaměřila na placení veřejných zásahů pomocí finančního sektoru. Daň z finančních aktivit se zabývá otázkou, jak může finanční sektor zavést významný spravedlivý příspěvek na zaplacení jakékoliv zátěže spojený s vládními zásahy na opravu bankovního systému (Cannas, a další, 2014).

Jedním z důvodů této debaty byla skutečnost, že finanční sektor by mohl být nedostatečně zdaněn, přinejmenším v rámci Evropské unie a to především kvůli povinné výjimce pro DPH. Zavedení daně z finančních aktivit by tedy hrálo podobnou roli jako DPH, proto daň z finančních aktivit bývá zejména považována za možnou volbu ze strany Evropské komise o zdanění finančního sektoru (Komise, 2013).

Současně je bankovní sektor předmětem různých dalších regulačních návrhů, jejichž cílem je posílení stability na individuální a systémové úrovni a několik politických iniciativ v Evropské unii a ve Spojených státech. Tyto iniciativy jsou především určeny k posílení kapitálové základny finančních institucí pro snížení rizika. Finanční a bankovní krize skutečně potvrdila, že je toto téma velmi diskutované, především z důvodu nepříznivosti z hlediska výstupních ztrát (Komise, 2010).

Daň z finančních aktivit by měla být vybírána ze součtu zisku a odměn finančních institucí. V praxi již v některých zemích platí různé z verzí daně z finančních aktivit.

(Nerudová, 2010) popisuje tři alternativní verze daň z finančních aktivit navržené Mezinárodním Měnovým Fondem:

I. Sčítací metoda (FAT1)

Všeobecná verze daně z finančních aktivit představuje zdanění součtů mezd a zisků definovaných v rámci cash flow s plným vynaložením investic a bez odečtení finančních nákladů. Jinými slovy, základem bude zisk snížený o tvorbu kapitálu plus mzdy.

Tento základ daně zastupuje přidanou hodnotu přijetím součtu zisku cash-flow a odměny za každé zdaňovací období. V některých zemích bývá používán jako příplatek a použit v odvětvích, která jsou zcela nebo z velké části osvobozeny od DPH. Ve skutečnosti je takový systém známý jako metoda sčítání DPH.

II. Zdanění rent (FAT2)

U metody zdaňování rent by se jednalo o vytvoření speciálního modelu, kterému by podléhaly odměny a zisky vyšší než by byl daný limit. Stanovení úrovně běžného zisku by bylo určeno dle reálných a finančních transakcí.

III. Zdanění rizik (FAT3)

Metoda zdaňování rizika by se vztahovala na nadměrné výnosy plynoucí z nadměrných rizik. Tyto nadbytečné výnosy by byly zdaněny v případě, že výnos z vlastního kapitálu přesáhne předem stanovený limit.

3.3.4 Daň z finančních transakcí (FTT)

Téma daně z finančních transakcí získalo v poslední době širokou pozornost veřejnosti. Hlavním cílem této daně je její aplikace na všechny finanční transakce, zejména na ty, které se provádějí na organizovaných trzích, jako je obchod s vlastním kapitálem, dluhopisy, deriváty či s měnou (EEAG, 2011).

V tomto ohledu by daň mohla zvyšovat efektivitu trhu a zároveň působit jako příspěvek finančního sektoru pro navyšování příjmů. Nicméně, mnozí oponenti tvrdí, že daň z finančních transakcí neřeší škodlivé účinky nadměrného podstupování rizik, protože se

nezabývá souvislostmi vedoucím k selháním trhu, jako jsou například nevyrovnané pobídky ve finančním sektoru (Claessens, a další, 2010).

Ačkoliv je daň z finančních transakcí zaměřena pouze na určité transakce uzavřené mezi jednotlivými institucemi, podniky a nefinanční instituce by mohly být negativně ovlivněny z důvodů obchodních styků s finančním sektorem.

Podle (Komise, 2013) jsou cílené finanční transakce obchody v širokém spektru finančních nástrojů, jako například akcie, dluhopisy, podílové listy a deriváty.

Předmětem daně z finančních transakcí naopak nejsou:

- I. Primární tržní transakce, například výdej cenných papírů, dluhopisů a akcií, přičemž zpětný odkup a prodej či nákup není za primární transakci považován.
- II. Restrukturalizace směrnic o dani z kapitálu
- III. Finanční činnosti týkající se běžných občanů a podniků, například pojistné smlouvy, hypoteční a obchodní úvěry, transakce kreditních karet, platebních služeb či vkladů.
- IV. Transakce s centrálními bankami členských států a s evropskými institucemi, jako například Evropská centrální banka.

Za účelem poskytnout řadu možných výnosů byly dle (Komise, 2010) zhotoveny dvě různé varianty daně z finančních transakcí, které se liší v definici daňových základů.

1. Transakční daň se širokou základnou (FTT1)

První varianta daně z finančních transakcí se zabývá zdaněním akcií, vazeb a derivátových transakcí na bruce. V případě akcií a dluhopisů představuje hodnotu transakce daňový základ, pro derivátové transakce pomyslné hodnoty zakázek. Z toho důvodu má FTT1 velmi široký základ daně v důsledku zařazení derivátů. Příjmy zvedají potenciál daně, jakož i hospodářské účinky, které závisí na konstrukci daně a daňových základů. Obecně platí, že základ daně je obvykle definován jako hodnota transakce. Například, pokud investor koupí 20 akcií korporace v hodnotě 100 EUR za akcii, základ daně by byl 2000 EUR.

V tomto smyslu je jednoduché definovat základy daně z finančních transakcí, kde je cena aktiva stanovena trhem v době, kdy je transakce provedena. Tento případ se týká například spotových transakcí, jako jsou akcie, dluhopisy nebo také výměna peněz. V případě derivátů je určení hodnoty transakce složitější. V zásadě by se dalo argumentovat tím, že základem daně může být nominální hodnota, která dosahuje dvou efektů. Na jedné straně je tvořen zdaněním pomyslné hodnoty, která vytváří velký daňový základ. Na straně druhé jsou to velké daňové platby velké ve srovnání se skutečnou cenou zaplacenou za zakázku. I když by se tímto způsobem mohl snížit vliv přijatých zakázek, dochází zároveň i k zvyšování nákladů a to především při zajišťování rizika.

2. Transakční daň s úzkou základnou (FTT2)

FTT2 je založena na konzervativním předpokladu, že dani podléhají pouze dluhopisy a akciové transakce. Tyto dvě verze zdanění popisují dva potenciální daňové základny, jeden pro vysokou hodnotu příjmů, a druhý na spodní hranici příjmů. V případě realizace daní z finančních transakcí v rámci celé Evropské unie, záleží na přesné definici daňového rozsahu a základny EU, zda je blíže k široké (FTT1) nebo úzké (FTT2) bázi transakční daně

3.4 Výhody a nevýhody bankovních daní

Na téma bankovní daně bylo napsáno mnoho analýz, novinových článků či publikací. Existuje proto mnoho rozdílných názorů a argumentů na danou problematiku.

Daň z finančních transakcí zajišťuje větší potenciální výnosy a přímý dopad na rizika vyplývající z nadměrného riskantního obchodování, které má negativní vliv na HDP. Tato daň snižuje nežádoucí chování na trhu, stabilizuje trh a dosahuje řízených výnosů během transakcí ve finančním sektoru. Z toho vyplývá, že daň z finančních transakcí zvyšuje počet provedených transakcí a zároveň zvyšuje náklady. Pomocí daně zavedené na finanční transakce se sníží počet krátkodobých transakcí a to především z důvodu vyšších sazeb, které jsou uvaleny na krátkodobé transakce. Navíc, se mimo jiné sníží i počet spekulací (Pricewaterhouse Coopers, 2014).

(Nerudová, 2010) doplňuje, že dalším argumentem, díky kterému dostává daň z finančních transakcí podporu, je redukce negativních externalit, které vycházejí z nejrůznějších odvětví finančního sektoru. Hlavním úkolem je tak tvorba široce konstruovaného základu daně a následná stabilizace finančních trhů pomocí snížení krátkodobých transakcí.

Argumentem odpůrců daně z finančních transakcí je dle (Schulmeistera) zvýšení transakčních nákladů, které sníží efektivnost trhu prostřednictvím klesající likvidity. Daň z finančních transakcí tak může mít větší dopad na spotřebitele.

Výhodou bankovních daní je ten, že jsou podstatným zdrojem příjmů do záchranných fondů. Nejdůležitějším cílem takto zavedených daní je snížení vysokofrekvenčního obchodování, krátkodobých transakcí a jiných přebytných daňových činností, což má za následek pozitivní vliv na stabilitu cen.

Proto existují argumenty, že finanční sektor by měl být spravedlivější a měl by vytvářet větší přínos pro veřejné finance. Mnoho členských států proto zavádí vnitrostátní finanční nástroje jako reakci na tyto výzvy. Je důležité, aby tento vývoj probíhal v koordinovaném rámci. Pokud ne, zavedou různé vnitrostátní systémy rozlišné daňové základy, které povedou k nárůstu alokace mezi finančními trhy v Evropské unii. Tato případná daňová opatření by měla být uvedena do širšího kontextu současné snahy o reformu finančního sektoru (Komise, 2010).

3.5 Postoj České republiky k bankovní dani

Česká republika je jednou ze zemí, která odmítla zavedení bankovní daně v celé Evropské unii. Jedním z argumentů proti zavedení byl ten, že by tato daň byla přenesena na konečné spotřebitele například zvýšením cen služeb a nabízených produktů (ČTK, 2013).

Zavedení bankovní bylo odmítnuto v roce 2012, kdy vláda tehdejšího premiéra Petra Nečase byla velkým kritikem této daně, přičemž hlavním protiargumentem byla nižší konkurenceschopnost ekonomiky (ČTK, 2013).

Totožného názoru byl i viceguvernér České národní banky Mojmír Hampl, podle kterého má daň negativní efekt na finanční sektor, což lze vyvodit ze zkušeností Švédska, které v 80. letech minulého století zavedlo a po šesti letech opět zrušilo z důvodu odchodů investorů do sousedních zemí (ČTK, a další, 2013).

Tento postoj k bankovní dani se nezměnil ani s příchodem nové vlády v roce 2014, kdy ministr financí Andrej Babiš odmítl její zavedení, přičemž hlavním argumentem proti této dani byla následná nižší konkurenceschopnost ekonomiky (Houska, 2014).

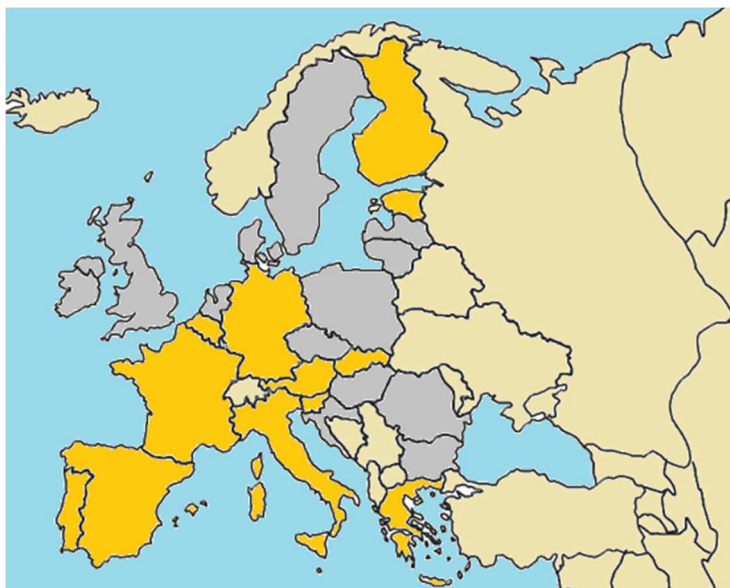
Názor české veřejnosti ohledně zavedení bankovní daně je ve větší míře skeptický. V anketě na internetovém serveru měšec.cz se ze 305 hlasujících 75% vyslovalo proti zavedení bankovní daně v České republice. (Lazarevič, 2013)

V České republice se problematikou daně z finančních transakcí zabývá ministerstvo financí České republiky, respektive odbor nepřímých daní.

3.6 Postoj Evropské unie k bankovní dani

Dle názoru Evropské komise hrál finanční sektor hlavní roli při vzniku finanční krize. Významnou podporu evropských států tak získává návrh zavedení celounijní daně z finančních transakcí. Prostřednictvím této daně bude finanční sektor přispívat na obnovu ekonomiky spojenou především s podporou veřejných financí (Komise, 2010).

Tento příspěvek bude působit proti negativním dopadům krize. Návrh Evropské komise na celoevropskou daň z finančních transakcí je tak založen na sledování dvou různých cílů, a sice vytvoření veřejných příjmů a zároveň regulaci finančního trhu, které by vedly k větší distributivní spravedlnosti. To znamená, že celoevropská daň z finančních transakcí by měla docílit regulačního efektu, kdy dojde k omezení spekulací pomocí snížení vysokofrekvenčního obchodování, čímž se zároveň pomůže zabránit transakcím, které vedou k dlouhodobé finanční nestabilitě. Evropská komise původně zamýšlela zavést celoevropskou daň z finančních transakcí ve všech 28 členských státech Evropské Unie. Vzhledem k mnohým názorovým neshodám však byla tato daň podpořena pouze 11 členskými státy Evropské Unie (Credit Suisse, 2013).

Příznivci EU FTT 2016 (Vlastní zpracování)

Zdroj slepé mapy: <http://media1.napady.net/images/media1:50f8266229ffd.png/slepa-mapa-evropy.gif>

Na obrázku jsou žlutě zobrazeny země, které se zavázaly k přijetí celoevropské daně z finančních transakcí k 1. 1. 2016. Šedě vyznačené státy s touto společnou daní nesouhlasí.

Navržená sazba pro celoevropskou daň z finančních transakcí je 0,1% z běžných transakcí a 0,01% z derivátů. Tyto hodnoty představují minimální daňovou sazbu, kterou si mohou členské státy nezávisle upravit a přizpůsobit vlastním podmínkám trhu. Transakce budou zdaněny za předpokladu, že alespoň jeden účastník má sídlo v zúčastněném státu evropské unie a jde tak o transakci s protistranou v zúčastněném členském státě (KPMG, 2013).

Základ daně z finančních transakcí závisí na typu finanční transakce. Běžná sazba daně z finančních 0,1% se vztahuje na finanční transakce zahrnující nákup, prodej a půjčování cenných papírů, ale i úvěrové dohody. Transakce zahrnující dané finanční nástroje vydané v zúčastněném členském státě budou zdaněny i v případě, že ti, se kterými je obchod veden, nejsou podporujícími členy celoevropské daně z finančních transakcí. Daň se bude dotýkat především primárních transakcí na trhu či transakcí Evropskou Unií, s Evropskou centrální bankou, Evropskou investiční bankou nebo s centrální bankou některého z členských států Evropské Unie (Pricewaterhouse Coopers, 2014).

Ve zprávě z počátku prosince, o stavu pokroku dosaženého na konci italského předsednictví, je popsán návrh směrnice o společném systému daně z finančních transakcí. V tomto protokolu adresovaného Radě Evropské unie je popsáno, že myšlenka daní z finančních transakcí pro Evropskou unii je stále prioritou a měla by být postupně

zavedena. V prvním kroku by vstoupilo v platnost zdanění transakcí s deriváty a akciemi, zatímco ostatní kroky by měly být přijaty, až v případě nutnosti v souvislosti s hospodářským dopadem. Navíc, by bylo umožněno, zavést zdanění na ostatní transakce, které nejsou zahrnuty v prvním kroku, těm členským státům, které by o to požádaly. V rámci této zprávy bylo znovu projednáno ustanovení rozsahu daně a kategorií finančních produktů, na které by se daň vztahovala a zároveň i princip zdanění, který by platil pro celou strukturu evropské daně z finančních transakcí (Rada, 2014).

Do konce roku se zdálo, že projekt realizace celoevropské daně z finančních transakcí bude uskutečněn. Nicméně se však členským státům nepodařilo dosáhnout shody v několika klíčových bodech o uplatňování daně. Zejména Francie měla zcela rozdílnou představu o rozsahu daně a to o jejím užším rozsahu, což bylo v rozporu s přáním Německa a některých dalších členských zemí Evropské unie (Pricewaterhouse Coopers, 2015).

Na počátku roku 2015 však nastal zvrat, když francouzský prezident Francois Hollande, vyjádřil podporu projektu evropské daně z finančních transakcí a to překvapivě širšímu rozsahu této daně. Toto jednání byla velkým překvapením, protože až doposud prezident Hollande zastával odmítavý názor na daň s širším rozsahem, zato s nižšími daňovými sazbami. V rámci podpory této verze daně vyzval francouzský prezident k tomu, aby část výnosů daně byla použita v boji proti změnám klimatu (Pricewaterhouse Coopers, 2015).

4 ANALÝZA BANKOVNÍ DANĚ

Jak již bylo uvedeno v podkapitole 3.6, celounijní bankovní daň vstoupí v platnost nejdříve v roce 2016. Tato celoevropská daň z finančních transakcí zavede jednotnou spodní hranici sazby bankovní daně. V současné době se z tohoto důvodu jednotlivé sazby bankovní daně velmi liší.

4.1 Aplikace bankovní daně v členských státech Evropské unie

V převážné části evropských zemí podléhají bankovní dani úvěrové instituce, tuzemské banky nebo tuzemské pobočky zahraničních bank. Výjimkou je například Belgie, kde se bankovní daň netýká poboček zahraničních bank. Od bankovní daně bývají většinou osvobozeny transakce s jednotlivými centrálními bankami členských států Evropské unie anebo s Evropskou centrální bankou. V některých zemích se jednotlivá bankovní daň vztahuje na transakce s cennými papíry, jako například v Irsku či ve Finsku, v jiných státech je naopak uvalena na výši závazků nebo vlastního kapitálu. (Komise, 2012)

Bankovní daně v Evropě lze rozdělit na tři základní skupiny – země užívající daň z finančních transakcí (žlutě), země aplikující pouze daň z finančních aktivit (oranžově) a země, ve kterých se vyskytují oba druhy zmíněných bankovních daní (zeleně). Za daň z finančních transakcí je považováno několik verzí bankovní daně, například Kolkovné (angl. Stamp duty – Irsko, Velká Británie, Malta), daň z převodu (Transfer tax - Finsko) nebo registrační daň (Polsko).

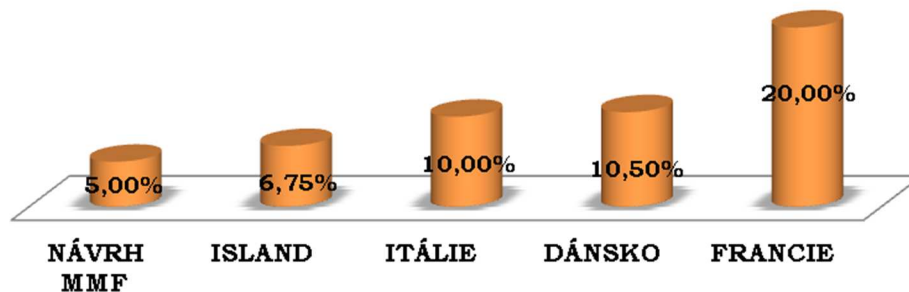
Druhy bankovních daní v Evropě (Vlastní zpracování)

Zdroj slepé mapy: <http://media1.napady.net/images/media1:50f8266229ffd.png/slepa-mapa-evropy.gif>

Daň z finančních aktivit se samostatně v Evropě vyskytuje pouze v Dánsku. Ve třech evropských zemích lze nalézt obě verze bankovních daní, v rámci Evropské unie se jedná o Itálii a Francii, a v zemích mimo Evropskou unii se jedná o Island. Podrobnější informace o bankovních daních v Dánsku, v Itálii, Francii a na Islandu jsou popsány v kapitole 4.3.

Čtyři státy Evropské unie dosud nezavedly bankovní daň. Kromě České republiky se jedná o Lucembursko, Litvu, Chorvatsko a Estonsko, které se však již s ostatními deseti státy Evropské unie zavázalo přijmout celounijní daň z finančních transakcí v roce 2016. Lucembursko je jedním státem, kde se návrh bankovní daně objevil, ale nebyl přijat. Jednalo by se o daň z bohatství se sazbou 0,5%, která by se počítala z celkové sumy aktiv. Ve čtyřech evropských státech se vyskytuje daň velmi podobná návrhu daně z finančních aktivit. Jedná se většinou o takzvanou daň ze mzdových nákladů. Výše jednotlivých sazeb je zobrazena v následujícím grafu. V případě Francie se jedná o nejvyšší možnou sazbu. Přehled všech sazeb daně ze mzdy ve Francii je zobrazen v kapitole 4.3.3.

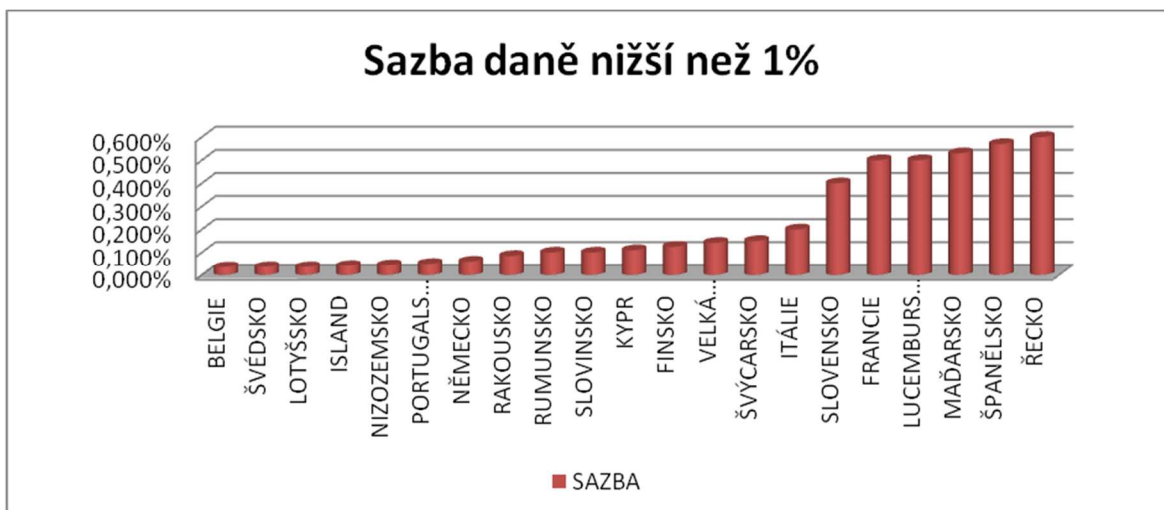
VÝŠE SAZBY DANĚ Z FINANČNÍCH AKTIVIT

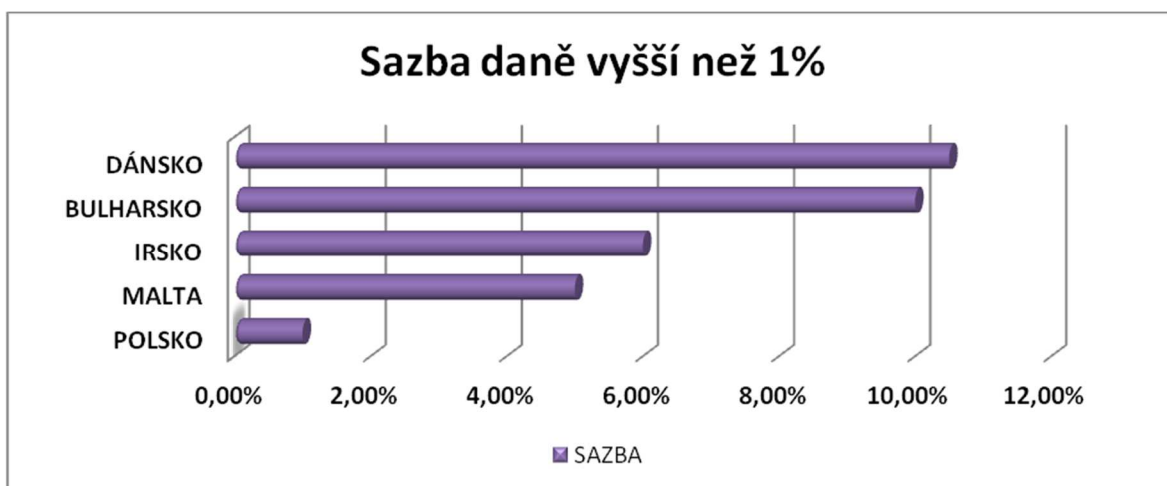
Sazby daně z finančních aktivit (Vlastní zpracování) Zdroj: (Komise, 2012), (Deloitte, 2014) (KPMG, 2013)

Ve většině evropských států se vyskytuje rovná výše sazby bankovní daně, nicméně se však vyskytují i výjimky, jako například ve Velké Británii, v Rakousku, Německu či v Nizozemsku, kde se lze setkat s progresivní sazbou. To znamená, že velké a silné nadnárodní finanční instituce jsou zdaněny vyšší sazbou, než banky tuzemského nebo regionálního charakteru. Hlavním záměrem těchto rozdílných sazeb je přimět banky podstupovat menší riziko (Pricewaterhouse Coopers, 2013).

V grafu 1. a 2. jsou zobrazeny aktuálně známé hodnoty a v případě, že v zemi existuje několik sazeb, byla k následným výpočtům použita ta největší z nich. Sazby jsou pro větší přehlednost rozděleny do dvou tabulek. V několika zemích, jako například v Portugalsku, Německu či v Rakousku se lze setkat i s rozdílnou sazbou pro zdanění derivátů. V případě Rakouska jde o sazbu ve výši 0,013%, naopak stejnou sazbou jsou zdaněny sazby v Německu a v Portugalsku a to sazbou ve výši 0,00015%.

Sazby bankovních daní (Vlastní zpracování); Zdroj: (Komise, 2012)

Sazby bankovních daní (Vlastní zpracování); Zdroj: (Komise, 2012)

Všechny tyto jednotlivé sazby určují, jak velká částka bude odvedena. Tyto částky, vybrané na bankovních daních většinou přímo směřují do státní pokladny nebo do speciálního, přesně k tomuto účelu vytvořeného fondu, jakým je například takzvaný Fond finanční stability (Komise, 2012). Do fondu finanční stability jsou odváděny bankovní daně například v Německu, v Belgii nebo na Kypru. Základ bankovní daně, jak již bylo výše uvedeno, není pro každou zemi stejný. V každé zemi se tak odvádí naprosto odlišná částka bankovního odvodu.

4.2. Analýza dopadu bankovní daně na klienty

Pomocí modelové průměrné evropské banky zobrazené v tabulce je vypočtena výše přibližného bankovního odvodu v milionech eur v daném státě. Modelová banka byla sestavena pomocí finančních dat dostupných z programu Amadeus za rok 2013 a také pomocí výročních zpráv z roku 2013 osmi evropských bank. Pro získání průměrných hodnot byla využita data Raiffeisenbank International, Erste Group, KBC Group, BNP Paribas, Belfius a Societe Generale. Ve všech případech se jedná o průměrné hodnoty.

AKTIVA	PASIVA	ZAMĚŠTNANCI	KLIENTI
1 251 341,38 €	1 251 341,38 €	49 537,00	6 225 000
VLASTNÍ KAPITÁL	ZÁVAZKY	ÚVĚRY	VKLADY
62 526,68 €	1 188 814,70 €	47 297,68 €	108 280,12 €
DERIVÁTY	REZERVY	DLUHOPISY	CENNÉ PAPIŘY
9 225,39 €	39 283,68 €	7 597,15 €	9 077,96 €
REGULAČNÍ KAPITÁL	NÁKLADY NA ZAMĚŠTNANCE	VÝNOSY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ	AKCIE
9 152,26 €	6 530,75 €	5 073,16 €	1 480,81 €
DNM	DHM	ČISTÝ ZISK	TIER 1 KAPITÁL
10 527,89 €	8 534,83 €	5 043,04 €	1 026,00 €
DIVIDENDY	ÚROKOVÉ VÝNOSY	ÚROKOVÉ NÁKLADY	ČISTÝ ÚROKOVÝ VÝNOS
3 783,00 €	17 987,19 €	11 039,38 €	6 947,81 €

Atributy modelové banky (Vlastní zpracování)

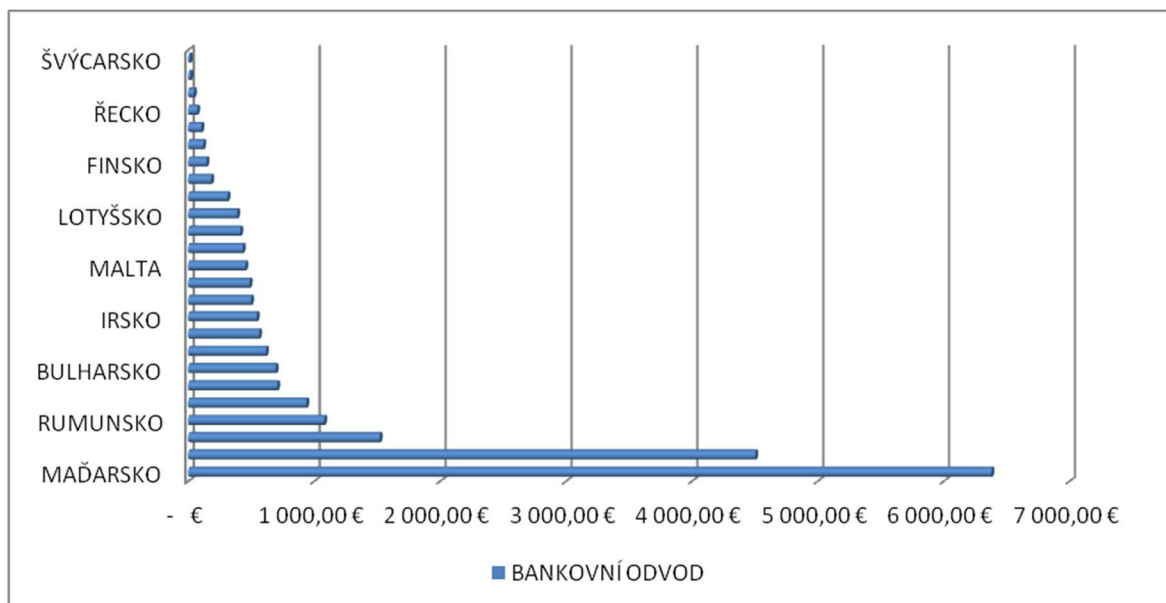
Zdroj: Program Amadeus, Erste Group, Raiffeisen, KBC, ING, BNP Paribas, Belfius

Za pomoci této modelové průměrné evropské banky bylo též vypočítáno, kolik by každý klient modelové banky musel měsíčně odvést v jednotlivém státě navíc, aby měla banka dostatek prostředků na zaplacení této daně a nemusela tak hledat jiné zdroje.

Jelikož nejsou k dispozici ceníky evropských bank za uplynulých šest let, pouze aktuální k roku 2015, nelze tedy s určitostí dokázat, zda se bankovní daň promítla do cen bankovních služeb. Lze se však domnívat, že banky nezveřejňují své ceníky z taktických

důvodů, aby nebylo možné dodatečně zjistit, zda a případně o kolik byly dané bankovní služby navýšeny.

V následující tabulce je zobrazena výše přibližného bankovního odvodu vypočítaného z hodnot modelové evropské banky. Výpočty byly provedeny pro každý stát Evropské unie a také pro dva státy další evropské státy - Island a Švýcarsko, které členy Evropské unie nejsou, ale bankovní daň se v nich taktéž odvádí.

Výše bankovního odvodu v Evropě (Vlastní zpracování)

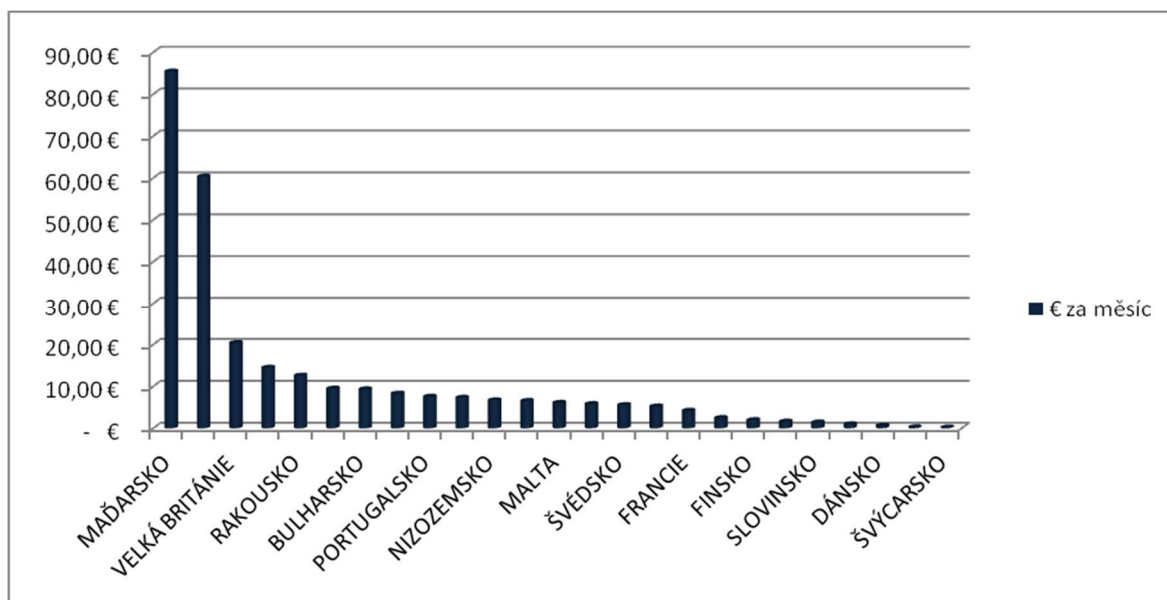
Nejvyšší daňový odvod je dle grafu v Maďarsku. Hodnota tohoto odvodu je však pouze názorná, jelikož se k výpočtu daně běžně používá hodnota bilanční sumy jednotlivých maďarských bank z roku 2009. Tato pravidla pro výpočet bankovního odvodu byla zřízena proto, aby banky nemohly upravovat hodnoty údajů v rozvaze kvůli nižším odvodům. V modelovém výpočtu byla však, z důvodu komplikovanosti získání údajů pro Maďarsko z roku 2009, použita hodnota bilanční sumy získaná z evropské modelové banky. Druhý nejvyšší odvod je na Slovensku. Výsledky v následující tabulce i v grafech se shodují s informacemi poskytnutými v médiích (Berger, 2011).

ZEMĚ	BANKOVNÍ ODVOD	KLIENT ODVEDE		
		ROČNĚ	MĚSÍČNĚ	V KČ
MAĎARSKO	6 381,43 €	1 025,13 €	85,43 €	2 332,17 Kč
SLOVENSKO	4 505,15 €	723,72 €	60,31 €	1 646,46 Kč
VELKÁ BRITÁNIE	1 521,36 €	244,40 €	20,37 €	556,00 Kč
RUMUNSKO	1 080,53 €	173,58 €	14,46 €	394,89 Kč
RAKOUSKO	938,21 €	150,72 €	12,56 €	342,88 Kč
NĚMECKO	707,18 €	113,60 €	9,47 €	258,45 Kč
BULHARSKO	694,78 €	111,61 €	9,30 €	253,92 Kč
ŠPANĚLSKO	617,20 €	99,15 €	8,26 €	225,56 Kč
PORTUGALSKO	563,14 €	90,46 €	7,54 €	205,81 Kč
IRSKO	544,68 €	87,50 €	7,29 €	199,06 Kč
NIZOZEMSKO	498,92 €	80,15 €	6,68 €	182,34 Kč
ISLAND	487,41 €	78,30 €	6,52 €	178,13 Kč
MALTA	453,90 €	72,92 €	6,08 €	165,88 Kč
BELGIE	432,87 €	69,54 €	5,79 €	158,20 Kč
ŠVÉDSKO	413,83 €	66,48 €	5,54 €	151,24 Kč
LOTYŠSKO	388,99 €	62,49 €	5,21 €	142,16 Kč
FRANCIE	312,63 €	50,22 €	4,19 €	114,26 Kč
POLSKO	183,03 €	29,40 €	2,45 €	66,89 Kč
FINSKO	145,25 €	23,33 €	1,94 €	53,08 Kč
KYPR	119,11 €	19,13 €	1,59 €	43,53 Kč
SLOVINSKO	104,28 €	16,75 €	1,40 €	38,11 Kč
ŘECKO	70,95 €	11,40 €	0,95 €	25,93 Kč
DÁNSKO	45,39 €	7,29 €	0,61 €	16,59 Kč
ITÁLIE	18,16 €	2,92 €	0,24 €	6,64 Kč
ŠVÝCARSKO	13,62 €	2,19 €	0,18 €	4,98 Kč
LUCEMBURSKO	- €	- €	- €	- Kč
ESTONSKO	- €	- €	- €	- Kč
LITVA	- €	- €	- €	- Kč
CHORVATSKO	- €	- €	- €	- Kč
ČESKÁ REPUBLIKA	- €	- €	- €	- Kč

Bankovní odvody v evropských státech (Vlastní zpracování)

Výsledky jednotlivých bankovních odvodů zobrazené v tabulce byly přepočteny na jednotlivé klienty. Průměrný počet klientů modelové evropské banky je 6 225 000. To znamená, že modelový výsledek bankovního odvodu byl vydělen počtem klientů modelové evropské banky. Po převodu jednotek bylo dosaženo průměrného ročního odvodu, který by mohl být promítnut do cen jednotlivých bankovních služeb a tím pádem tak i přenesen na klienta. Pro lepší představivost byla tato částka přepočítána na měsíční odvod v eurech a

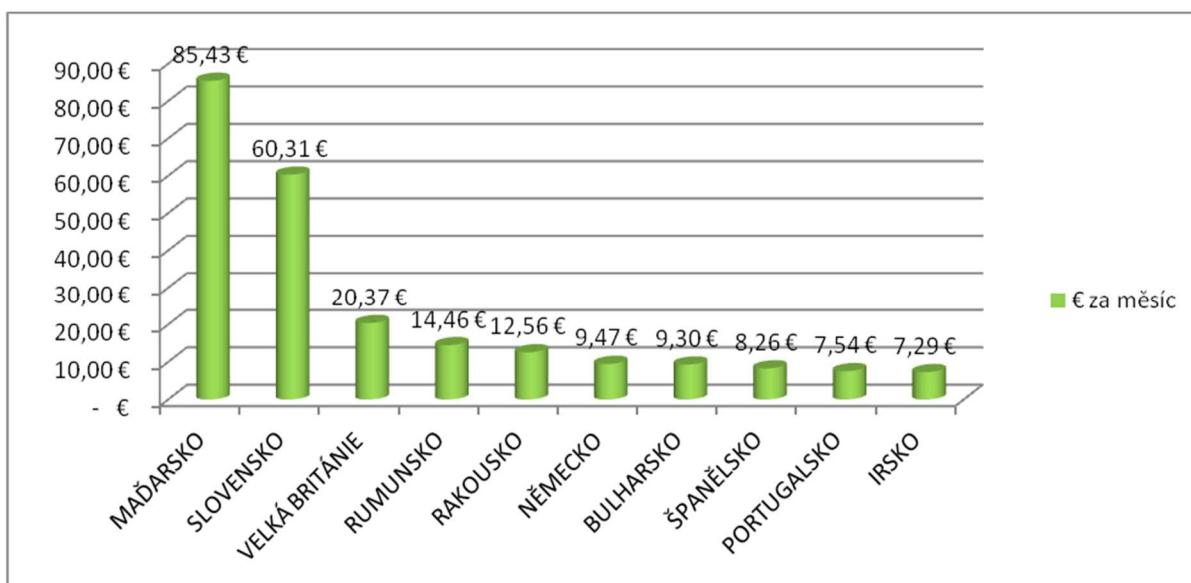
následně také převedena dle kurzu ČNB 27.25 Kč za 1 € ze dne 9. března 2015 na českou korunu.

Klientský odvod za měsíc (Vlastní zpracování)

Nejvyšší částku by dle modelových výsledků musel klient v cenách bankovních služeb zaplatit v Maďarsku a na Slovensku. V případě Maďarska by se jednalo až od 85 eur měsíčně navíc, v případě Slovenska až o 60 eur v cenách bankovních služeb navíc.

V následujícím grafu je zobrazeno deset nejvyšších částek, které by museli klienti dané modelové banky odvést navíc, aby banka nemusela využít k zaplacení dalších zdrojů.

10 nejvyšších klientských odvodů (Vlastní zpracování)

S nejnižším bankovním odvodem se lze setkat ve Švýcarsku, kde se bankovní daň vztahuje na převod tuzemských, ale i zahraničních cenných papírů. V případě tuzemských cenných papírů se jedná o sazbu 0,15%, u zahraničních cenných papírů je sazba 0,3%. Velmi podobně se v tabulce umístily i ostatní státy, kde se bankovní daň vztahuje na cenné papíry nebo akcie.

4.3 Analýza bankovní daně ve vybraných evropských státech

V následující části bude provedena analýza bankovních daní ve čtyřech evropských státech, ve kterých se vyskytuje daň z finančních transakcí, daň z finančních aktivit, ale i další formy bankovní daně. Jedná se o Itálii, Francii, Dánsko, ale i Island, který je názorným příkladem země, která nepatří do zemí Evropské unie, ale zavedla následkem finančních problémů po krizi v roce 2007 zavedla hned dva druhy bankovních daní. Dánsko je jediným Evropským státem, kde v současné době platí pouze daň z finančních aktivit. Nicméně v minulosti se v Dánsku taktéž vyskytovala i daň z finančních transakcí. V jednotlivých zemích budou představeny bankovní daně a pomocí modelové evropské banky bude ve většině případů vypočítána i výše jejího zdanění.

4.3.1 ISLAND

Během posledních let zavedla Islandská vláda řadu daňových opatření v souladu s Mezinárodním měnovým fondem s cílem dosáhnout větší finanční stability. Island se stal jednou z největších obětí globální finanční krize a to především po zhroucení bankovního systému v říjnu roku 2008, Úřad pro finanční dohled převzal kontrolu nad třemi největšími bankami v zemi. Následovalo ekonomické zhroucení pronásledované vysokou nezaměstnaností a poklesem hodnoty národní měny, která zničila značnou část úspor islandských domácností. Islandské orgány byly postaveny před složitý úkol restrukturalizace bankovního systému v zemi. Islandská vláda dosáhla na konci roku 2008

dohody s Mezinárodním měnovým fondem o rozsáhlém stabilizačním programu, který zahrnoval půjčku 2,1 miliardy dolarů a nastínil cíle pro dostání Islandu z recese. Podstatná část programu se dotýkala politiky a úsporných programů, které měly za úkol zvýšit daňové příjmy země, aby došlo k upevnění veřejných financí (Davidsson, a další, 2013). Mezi návrhy bylo zvýšit zdanění finančního sektoru, například zavedením daně na finanční instituce, kterými se následně staly daně z finančních aktivit a bankovní daň.

Bankovní daň

Bankovní daň vstoupila v platnost v roce 2011. Tato daň je vybírána z komerčních bank, spořitelen a úvěrových institucí, které mají provozní licenci přijímat vklady. Základem daně je celkový objem závazků na konci fiskálního roku a jednotná daňová sazba je ve výši 0,041% (KPMG, 2011).

Od této daně jsou osvobozeny instituce, které jsou plně ve vlastnictví státu, stejně tak podniky, které jsou v současné době v nucené správě či likvidaci. Ekonomickým cílem této daně je odradit nadměrné rozšiřování negativních externalit spojených s hromaděním dluhů finančního sektoru a zabránění se neplacení daní.

VÝPOČET DANĚ:

$$\text{Bankovní daň} = 0,00041 \times 1\,188\,814,7 \text{ mil. €} = \mathbf{487,414 \text{ mil. €}}$$

$$\begin{aligned} \text{Přepočet na klienta} &= \frac{487,414 \text{ mil. €}}{12\,450\,000 \text{ (průměrný počet klientů)}} \\ &= \mathbf{0,0000391497 \text{ mil. €}} \end{aligned}$$

$$\text{Klient za rok zaplatí} = 0,0000391497 \text{ mil. €} \times 1\,000\,000 = \mathbf{39,15€}$$

$$\text{Klient měsíčně zaplatí} = \frac{39,15€}{12} = \mathbf{3,26€}$$

Daň z finančních aktivit

Dne 1. ledna 2012 vstoupila v souladu s doporučeními Mezinárodního měnového fondu v platnost nová daň z finančních aktivit, aby zavedla daň na zisky a platy finančních institucí.

Islandská daň z finančních aktivit, která je částečně založena na podobném systému jako dánská daň z finančních aktivit má dvě složky:

a.) Daň ve výši celkových nákladů na zaměstnance ve výši 6,75%

Daňovým základem je celková odměna udělovaná zaměstnancům a je vybírána měsíčně.

Tato mzdová daň je uznatelným nákladem proti základu daně z příjmů.

Daň z finančních aktivit = $0,0675 \times$

6 539,75 (*průměrné náklady na zaměstnance*) = **440,83€**

Jelikož se tato daň vybírá měsíčně, vydělíme výsledek počtem měsíců v roce:

Měsíční odvod = $440,83 \div 12$ (*počet měsíců*) = 36,74€

b.) Zvláštní daň z příjmu ve výši 6% na daň z příjmů přesahující 1 miliardu ISK

Daňovým základem druhé složky je poplatek za překročení zisku a v případě ročního zisku přesahující miliardu ISK se vybírá jednou za rok (KPMG, 2014).

Daň z finančních aktivit je uložena na finanční a pojišťovací společnosti, které jsou obecně osvobozeny od DPH. Totéž platí i pro zahraniční pobočky působící ve stejném odvětví. Penzijní fondy a veřejné fondy, které má ve svém vlastnictví stát, jsou osvobozeny od daně z finančních aktivit. Naproti je však zdaněn finanční fond na bydlení, který je ve vlastnictví státu.

4.3.2 DÁNSKO

Finanční sektor v Dánsku je v současné době zdaněn odlišně než jiná odvětví. Hlavním důvodem je skutečnost, že finanční sektor v Dánsku je osvobozen od placení DPH, ale zároveň je na něj uvalena daň ze mzdy, která není typická pro ostatní odvětví. Mezinárodní hospodářská krize vyvolala obnovený důraz na zdanění finančního sektoru v Dánsku. Na základě zvýšeného zdanění sektoru zavedlo mnoho zemí různé formy bankovních daní, fondů a kolkovného (Deloitte, 2014).

Finanční sektor v Dánsku podléhá zvláštní regulaci, která je navržena tak, aby přispěla ke konsolidaci jejich jednotnosti a spolehlivosti.

Mezinárodní hospodářská krize přinesla obnovený důraz na finanční sektor a ochotu bank podstoupit riziko. Ochota riskovat u finančního sektoru byla hlavní příčinou zhoršení dopadů finanční krize. Byly vypracovány různé přístupy o změnách zdanění finančního sektoru a tím přispět ke snížení rizikových aktivit v bankovním sektoru.

V březnu 2011 předložil Mezinárodní měnový fond analýzu, která popsala výhody a nevýhody realizace daně u finančních transakcí. V této analýze byly zahrnuty také alternativy k dani z finančních transakcí, včetně daně z rozvahy, DPH a daň z finančních aktivit, nebo dánská daň ze mzdy (Nielsen, a další, 2013).

V září roku 2011 předložila Evropská komise návrh na společnou daň z finančních transakcí. Návrh by měl zavést harmonizované daně, aby zajistily spravedlivé podíly finančního sektoru na krytí nákladů spojených s nedávnou hospodářskou a finanční krizí, ale i posílení vnitřního trhu prostřednictvím koordinovaného souboru pravidel. Návrh nemohl v rozumném časovém horizontu získat podporu všech 28 členských států a byl tak doposud podpořen 11 státy EU (Komise, 2012).

Daň z finančních transakcí

Daň z finančních transakcí se dříve i vyskytovala i v Dánsku. Poslední formou daně bylo takzvané kolkovné z akcií. Toto kolkovné nebylo uloženo na přispívající banky, ale na přijímající akcionáře, kdy daň byla zahrnuta do výpočtu zisku nebo ztráty z akcií. Akcionář tak byl povinen platit daň ze zisku, která byla odpočitatelná z podílového zisku.

Tato daň byla zrušena v roce 1999 jako součást řady iniciativ, které mělo zpopularizovat obchodování na kodaňské burze. V době zrušení této daně byla její sazba 0,5% z hodnoty cenných papírů.

$$\text{Daň z finančních transakcí} = 0,005 \times 9\,077,96 \text{ €} = \mathbf{45,39\text{€}}$$

$$\text{Přepočet na klienta} = \frac{\mathbf{45,39\text{€}}}{6\,225\,000(\text{průměrný počet klientů})}$$

$$= \mathbf{0,0000072915 \text{ mil. €}}$$

$$\text{Klient ročně zaplatí} = 0,0000072915 \text{ mil. €} \times 1\,000\,000 = \mathbf{7,29 \text{ €}}$$

$$\text{Klient měsíčně zaplatí} = \frac{7,29 \text{ €}}{12} = \mathbf{0,61 \text{ €}}$$

Daň z finančních aktivit

Finanční a bankovní sektor v Dánsku je osvobozen od DPH, proto byla v zemi zavedena takzvaná daň z finančních aktivit. Tato daň ze mzdových nákladů se vztahuje na celkové náklady na zaměstnance, které jsou základem daně. Finanční sektor není jediným odvětvím, které podléhá dani ze mzdy, protože i ostatní sektory v Dánsku osvobozené od DPH též podléhají dani ze mzdy (Nielsen, a další, 2013).

Sazba daně se nicméně mezi jednotlivými sektory liší:

- a. Společnosti, zabývající se finančními aktivitami, například bankovníctvím, pojištěním nebo poskytováním hypotečních úvěrů anebo penzijních fondů podléhají sazbě 10,5% z nákladů na zaměstnance
- b. Společnosti, které se zabývají provozováním loterií a sázek, stejně tak jako fondy jsou zdaněny sazbou 5,33% z nákladů na pracovní sílu
- c. U podniků zabývajících se publikací nebo distribucí novin je sazba ve výši 2,5% z hodnoty prodeje
- d. Ostatní podniky podléhající dani ze mzdy mají sazbu ve výši 3,08% z nákladů na pracovní sílu + zdanitelný zisk nebo – zdanitelná ztráta

VÝPOČET DANĚ ZE MZDY:

Daňová sazba vztahující se na bankovní instituce je 10,5%. V následujícím výpočtu, při kterém bude využita hodnota mzdových nákladů získaná z modelové evropské banky. Celkové náklady na zaměstnance činí 6 530,75 milionů eur. Vynásobením této částky příslušnou sazbou 10,5% bude zjištěna celková hodnota daně ze mzdových nákladů banky v milionech.

$$\text{Daň ze mzdy} = 0,105 \times 6530,75 = \mathbf{685,73 \text{ mil. €}}$$

4.3.3 FRANCIE

Francie je jedním z nejvýznamnějších obhájců pro zavedení globální daně z finančních transakcí. Již v listopadu 2011 na summitu G20, bývalý francouzský prezident Nicolas Sarkozy už vyzval k zavedení daně z finančních transakcí, která by omezovala finanční spekulace a tržní síly, pomocí které by bylo možné uplatnit vládní snahy o záchranu zadlužené ekonomiky státu (Credit Suisse, 2013).

Zavedení francouzské bankovní daně je dočasným řešením, než vstoupí v platnost evropská daň z finančních transakcí, která, jak bylo již výše uvedeno, bude s nejvyšší pravděpodobností zavedena v roce 2016 (Pricewaterhouse Coopers, 2012).

Ve Francii se lze druhy bankovních daní rozdělit do tří skupin, z nichž dvě je možno považovat za daně z finančních transakcí a třetí z bankovních daní se naopak velmi nápadně podobá návrhu daně z finančních aktivit.

Daň z finančních transakcí

Francouzská daň z finančních transakcí, zavedená v polovině roku 2012, se vztahuje na transakce zahrnující vlastnictví cenných papírů a jiných souvisejících finančních nástrojů určených k obchodování na francouzském, evropském nebo zahraničním trhu, které byly vydány finanční společností sídlící ve Francii s tržní hodnotou přesahující výši 1 miliardy

eur. Daň z finančních transakcí je možno dle (KPMG, 2013) klasifikovat do tří rozsahů působnosti:

1. Daň z transakcí s akciemi se vztahuje na nákupy akcií finančních společností se sídlem ve Francii, přičemž jejich tržná hodnota musí přesahovat 1 miliardu eur, podléhá sazbě 0,2% z hodnoty transakce.
2. Dani z vysokofrekvenčního obchodování se sazbou ve výši 0,01% podléhají vysokofrekvenční operace s cennými papíry uskutečněné finančními podniky sídlícími ve Francii. Vysokofrekvenční obchodování je alternativní způsob správy kapitálu na globálních finančních trzích. Díky tomuto způsobu lze provádět velké množství operací v milisekundách a tím tak investovat do akcií, cenných papírů nebo drahých kovů.
3. Daň z pojištění proti nesplacení dluhopisu (tzv. Credit default swap) podléhá sazbě ve výši 0,01%

VÝPOČET DANĚ Z FINANČNÍCH TRANSAKČÍ:

$$\text{Daň z finančních transakcí} = 0,002 \times 9077,96\text{€} = \mathbf{18,16 \text{ mil. €}}$$

$$\text{Přepočet na klienty} = \frac{18,16 \text{ mil. €}}{6225000 \text{ (průměrný počet klientů)}} = \mathbf{0,0000029166\text{€}}$$

$$\text{Klient ročně zaplatí} = 0,0000029166\text{€} \times 1\,000\,000 = \mathbf{2,92 \text{ €}}$$

$$\text{Klient měsíčně zaplatí} = \frac{2,92 \text{ €}}{12} = \mathbf{0,24\text{€}}$$

Bankovní daň

Francouzská bankovní daň zavedená v lednu 2011 se vztahuje na úvěrové instituce, francouzské banky a francouzské pobočky zahraničních bank. Sazba daně je od roku 2013 zvýšena na 0,5%, přičemž původní sazba zavedená v roce 2011 byla 0,25%. Základem této daně je požadavek na minimální výši vlastního kapitálu v hodnotě 500 milionů eur. Daň je účtována z rozvahy předchozího fiskálního roku a vybraná částka putuje do státní pokladny (Pricewaterhouse Coopers, 2013).

VÝPOČET BANKOVNÍ DANĚ:

$$\text{Bankovní daň} = 0,005 \times 62\,526,68 = 312,63\text{€}$$

$$\text{Přepočet na klienty} = \frac{312,63\text{€}}{12\,450\,000 \text{ (průměrný počet klientů)}} = 0,0000251111\text{€}$$

$$\text{Klient ročně zaplatí} = 0,0000251111\text{€} \times 1\,000\,000 = 25,11\text{€}$$

$$\text{Klient měsíčně zaplatí} = \frac{25,11\text{€}}{12} = 2,09\text{€}$$

Daň ze mzdy (daň z finančních aktivit)

V roce 1968 byla ve Francii zavedena takzvaná *Taxe sur les salaires*, neboli daň ze mzdy, vztahující se na firmy, které nejsou plátcem DPH, nebo jejich obrat v průběhu předchozího roku byl alespoň z 90% osvobozen od DPH.

Tato daň se tak vztahuje především na finanční společnosti, banky a pojišťovny. Základem této daně je hrubá mzda před odečtením zaměstnaneckého pojištěním včetně věcných dávek. Koncept daně se velmi nápadně podobá návrhu daně z finančních aktivit.

Od daně ze mzdy mohou být osvobozeny orgány veřejné správy za předpokladu, že nedojde k narušení hospodářské soutěže anebo finanční instituce, jejichž obrat nepřekročí stanovený limit 8000 eur za prodej zboží či 3200 eur za poskytování služeb (Deloitte, 2014).

Základní sazba této daně je ve výši 4,25%. Výše sazby se však může měnit v závislosti na výši jednotlivého ročního platu, znázorněno v tabulce.

Pro zámořská francouzská území byla vytvořena snížená sazba ve výši 2,95%.

DAŇOVÝ ZÁKLAD	SAZBA
0 - 7666€	4,3%
7666€ - 15 305€	8,5%
15 308€ - 151 208€	13,6%
151 208€ - ∞	20,0%

Sazby francouzské daně ze mzdy (Vlastní úprava, zdroj: Deloitte)

VÝPOČET DANĚ ZE MZDY:

Jelikož se daň vztahuje na bankovní instituce, lze si výši zdanění dopočítat pomocí údajů z modelové banky. Celkové náklady na zaměstnance činí 6 530,75 milionů eur. Pro zjištění

nákladů na jednoho zaměstnance se tato částka vydělí počtem zaměstnanců, což je v případě modelové banky 47 537. Po převodu jednotek je vypočtena částka za jednoho zaměstnance ve výši 131 834€ a tím pádem pomocí údajů z tabulky bude zdaněna sazbou ve výši 13,6%.

$$\text{Daň ze mzdy} = 0,136 \times 131\,834 \text{ €} = \mathbf{17\,929,42 \text{ €}}$$

V případě výskytu modelové banky v některém ze zámořských území Francie, například Francouzská Polynésie nebo Svatý Martin, by částka 131 834€ byla zdaněna sazbou ve výši 2,95%.

$$\text{Daň ze mzdy v zámořském území} = 0,0295 \times 131\,834 \text{ €} = \mathbf{3889,1 \text{ €}}$$

4.3.4 ITÁLIE

Itálie je jednou z jedenácti zemí evropské unie, která se zavázala k přijetí celoevropské bankovní daně, která s nejvyšší pravděpodobností vstoupí v platnost počátkem roku 2016. Do doby, než bude tato daň zavedena, bude aplikována daň navržená italskou vládou. Kromě daně z finančních transakcí se lze v Itálii též setkat se dvěma druhy daní, které se nápadně podobají konceptu daně z finančních aktivit a to s regionální daní ze mzdových nákladů a s bonusovou daní (Pricewaterhouse Coopers, 2014).

Daň z finančních transakcí

Tuzemská daň z finančních transakcí zavedená v prosinci roku 2012 se týká finančních institucí a společností, které mají své sídlo v Itálii anebo v ní dlouhodobě působí. Oblast působnosti této daně zahrnuje akcie, deriváty, vlastní kapitál či vysokofrekvenční obchodování. Italská daň z finančních transakcí je v mnoha ohledech velmi podobná francouzské verzi daně z finančních transakcí. Svým rozvržením je italská daň z finančních transakcí velmi podobná verzi celoevropské daně z finančních transakcí (KPMG, 2013).

Italská bankovní daň se vztahuje na akcie bez ohledu na bydliště dotyčného emitenta. V případě uvedených akcií se daň vztahuje na společnosti s tržní hodnotou větší než 500 milionů eur k listopadu předchozího roku. Od daně jsou osvobozeny nově vydané akcie, penzijní fondy, transakce s dluhopisy nebo dluhovými cennými papíry, transfery uskutečňované formou daru, případě dědictví či transakce zahrnující orgány Evropské unie nebo centrální banky jednotlivých členských států Evropské unie (Pricewaterhouse Coopers, 2013).

Daň vztahující se na akcie je hrazena kupujícím, zatímco obchodování s deriváty je hrazeno oběma zúčastněnými stranami.

Italská daň z finančních transakcí podléhá třem rozdílným druhům sazeb a zdanění a proto jsou názorně rozděleny do tří skupin:

1. Akciové a kapitálové transakce vztahující se na převod vlastnického práva z hodnoty akcií vydaných společnostmi se sídlem v Itálii a mimoburzovní OTC transakce jsou zdaněny sazbou 0,2%, zatímco obchody a transakce na regulovaném trhu podléhají snížené sazbě ve výši 0,1%.

$$\text{Daň z finančních transakcí} = 0,002 \times 9\,077,96\text{€} = \mathbf{18,16\text{€}}$$

$$\begin{aligned} \text{Přepočet na klienty} &= \frac{18,16}{6\,225\,000 \text{ (průměrný počet klientů)}} \\ &= \mathbf{0,000029166 \text{ mil. €}} \end{aligned}$$

$$\text{Klient ročně odvede} = 0,000029166 \times 1\,000\,000 = \mathbf{2,92 \text{ €}}$$

$$\text{Klient měsíčně odvede} = \frac{2,92\text{€}}{12} = \mathbf{0,24 \text{ €}}$$

2. Derivátové transakce podléhají pevné úrokové sazbě určené dle druhu daného derivátu a hodnoty transakce vyšší než 1 milion eur. V případě derivátových transakcí prováděných na regulovaných trzích je sazba snížena ve výši 20% z běžných fixní sazby.
3. Vysokofrekvenční transakce, které jsou prováděné podle speciálního počítačového algoritmu jsou zdaněny sazbou ve výši 0,02%.

Daň z finančních aktivit

V roce 1997 zavedla Itálie takzvanou regionální daň z finančních aktivit (Imposta Regionale sulle Attività Produttive – IRAP). Tato regionální daň se vztahuje na poplatníky zapojené do obchodních činností. Základem daně je hodnota čisté výroby, která se skládá z hospodářského výsledku nejvyšších nákladů na zaměstnance. Výjimka se vztahuje na podílové fondy, penzijní fondy anebo na evropská hospodářská zájmová sdružení. Odpočty jsou povoleny hendikepovaným osobám nebo oblasti vědy a výzkumu a rozvoje (Ernst & Young, 2014).

Bonusová daň

Počátkem ledna v roce 2010 nabyla v Itálii účinnosti dočasná daň na bonusy ve výši 10%, které jsou vypláceny vedoucím pracovníkům finančního sektoru, především tedy členům představenstva a manažerům ve formě akciových opcí, jeden z druhů finančních derivátů.

Hlavním cílem této daně je omezení užívání těchto druhů prémie především z důvodu negativních účinků na finanční sektor (Komise, 2010).

5 VÝSLEDKY A DISKUSE

V bakalářské práci byla rozpracována otázka výskytu bankovních daní a také možný vliv této daně na klienty finančních institucí v podobě zvýšení cen jednotlivých poskytovaných služeb. K této analýze byla použita, mnou pro tyto účely speciálně vytvořená modelová evropská banka složená z průměrných hodnot některých evropských bank.

Průměrné hodnoty pro tuto evropskou banku byly vypočteny pomocí programu Amadeus a také pomocí výročních zpráv z roku 2013 některých evropských bank. Modelová evropská banka se skládá z 24 údajů, z nich nejčastěji používanými pro výpočty bankovních odvodů byl počet klientů, výše vlastního kapitálu, závazků, cenných papírů, rezerv, vkladů a nákladů na zaměstnance atd. Počet zaměstnanců průměrné evropské banky byl 49 537 a počet klientů činil 6 225 000. Výše vlastního kapitálu byla vypočtena ve výši 62 526,58 milionů euro, výše závazků 1 288 818,7 milionů euro. Celková bilanční suma modelové banky byla 1 251 341,38 milionů euro. Hodnota cenných papírů dosahovala 9 077,96 miliardů euro. Tato hodnota zahrnuje dluhopisy v částce 7 597,15 milionů euro a výši akcií v modelové částce 1 480,81 milionů euro. Průměrná hodnota rezerv dosahovala částky 39 283,68 milionů euro. Výše vkladů byla vyčíslena v částce 108 280,12 milionů euro. Při výpočtech daně z finančních aktivit byla využita hodnota nákladů na zaměstnance, která dosahovala 6 530,75 milionů euro.

Z těchto údajů byly následně vypočteny bankovní odvody pro jednotlivé státy a ty poté přepočítány na průměrný počet klientů. K státům s nejvyšším bankovním odvodem dle výpočtů modelové banky se řadí Maďarsko, Slovensko, Velká Británie (při použití nejvyšší sazby 0,142%), Rumunsko, Rakousko a Německo. Z uvedených výsledků pak lze odhadovat, kolik by každý klient modelové banky musel zaplatit, aby banka pokryla náklady na zaplacení této daně, aniž by musela hledat jiné zdroje.

Bankovní odvody souvisí s vyšší sazbou bankovní daně v jednotlivých státech. Nejvyšší odvody se vyskytují v Maďarsku, Francii, Slovensku, Německu a ve Velké Británii.

Z výše zmíněných zemí vyšlo nejhůře Maďarsko, které má jednak nejvyšší sazbu bankovní daně a to 0,53%, ale i následný bankovní odvod, kvůli kterému by klienti modelové banky odváděli nejvíce do státního rozpočtu v rámci celé Evropské unie. Tyto výsledky lze

interpretovat tak, že v případě modelové banky by byl bankovní odvod ve výši 6 381,43 milionů eur ročně. Při přepočtu na jednotlivého klienta se tato částka vydělí počtem klientů modelové banky – 6 225 000. Výsledkem je částka 1025,13 euro, která znamená, kolik by každý rok musel odvést v bankovních poplatcích více. Pro lepší znázornění byla částka přepočítána na měsíční odvod, který činí 85 eur. Druhý nejvyšší odvod je v sousedním Slovensku a to v částce 4 505,15 milionů euro. Na jednotlivého klienta na měsíc takto připadá 60,31 euro, z toho vyplývá, že každý klient slovenské banky odvede tuto částku v bankovních službách každý měsíc navíc. Tyto výsledky tak potvrzují totožné informace, které se lze běžně dočíst ve veřejně dostupných médiích (Berger, 2011).

V rámci zpracování teoretických východisek byla nastíněna i myšlenka společné, celounijní daně z finančních transakcí, ke které se nakonec zavázalo pouhých 11 členských států Evropské unie. Na základě vypracované analýzy by nemělo docházet k zavedení jednotné sazby pro všechny státy. Každý stát má jinou rozlohu, samosprávu a zároveň jiné dominantní odvětví. Z tohoto důvodu tak není docíleno spravedlnosti, o kterou se Evropská komise zavedením této daně snaží. Každý stát by měl mít možnost se svobodně rozhodnout, která finanční operace by měla dani podléhat a zdali chce stát vůbec nějakou daň z finančních transakcí zavést. Z hlediska spravedlnosti též není správné upřednostňování menších bank na úkor těch větších a to uvalením vyšších sazeb právě na velké mezinárodní banky.

6 ZÁVĚR

Vzhledem k tomu, že se představitelé jednotlivých států snaží navýšit finanční rozpočty svých zemí, je zavedení bankovní daně v současné době opakovaným tématem diskuzí a znalost této problematiky poskytuje cenné informace pro vyhodnocení jejich vlivů a důsledků. Jedním z hlavních cílů práce bylo vyhodnocení variability daňové zátěže a teoretický dopad na bankovní klienty.

Po důkladném prostudování jednotlivých materiálů byla provedena analýza, na jejímž základě byla demonstrována fiktivní výše zdanění v jednotlivých státech Evropské unie. Z této analýzy byly vypočteny výše jednotlivých odvodů, které by se promítly do cen bankovních služeb pro jednotlivé klienty.

Problematika bankovní daně je velmi široká a mnohá data jsou široké veřejnosti nepřístupná. Z tohoto důvodu se nepodařilo vyjádřit reálné změny v bankovních službách, neboť nelze vyhledat ceníky jednotlivých evropských bank z uplynulých let. Je zřejmé, že tak banky činí záměrně, aby znemožnily klientům právě ono ověření změny cen služeb za uplynulé roky a tím předešly případné nespokojenosti klientů.

Z tohoto důvodu byla vytvořena modelová průměrná evropská banka, na jejímž příkladě bylo demonstrováno, kolik by jednotlivý klient banky odvedl navíc v cenách služeb. Tato analýza bankovního odvodu pro modelovou banku byla vytvořena pro všechny státy Evropské unie.

Na základě výsledků z výpočtů modelové banky byl nejvyšší bankovní odvod zjištěn v Maďarsku, a to ve výši 6 381,43 milionů eur za rok. Pro lepší zobrazení byla částka promítnuta do odvodu za měsíc, a lze tedy předpokládat, že částka 85 euro bude přenesena na klienta modelové evropské banky.

Výsledky práce lze použít jako podkladový materiál pro hodnocení dopadů bankovní daně na klienty.

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- Berger, Vojtěch. 2011.** Slovensko bude mít od roku 2012 nejvyšší bankovní daň v eurozóně. *Český rozhlas - Ekonomika v Evropě*. [Online] 20. říjen 2011.
http://www.rozhlas.cz/zpravy/ekonomikavevropě/_zprava/964787.
- Claessens, Stijn, Keen, Michael a Pazarbasioglu, Ceyla. 2010.** Financial sector taxation: The IMF's Report to the G-20 and Background Material. *High-Level Conference; September 16, 2010*. [Online] 16. Zář 2010.
<http://www.imf.org/external/np/seminars/eng/2010/paris/pdf/090110.pdf>.
- Credit Suisse, Group. 2013.** Regulatory update - Financial transaction taxes. *Credit Suisse*. [Online] Červenec 2013.
- ČT24 a ČTK. 2013.** ČNB odmítá daň z finančních transakcí jako protirůstovou. *Ekonomika ČT 24*. [Online] 31. Leden 2013.
<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/213036-cnb-odmita-dan-z-financnich-transakci-jako-protirustovou/>.
- ČTK. 2013.** Část zemí EU zavede daň z finančních transakcí, Česko ji odmítá. *Ekonomika ČT24*. [Online] 22. Leden 2013. <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/211936-cast-zemi-eu-zavede-dan-z-financnich-transakci-cesko-ji-odmita/>.
- Davidsson, David. S. a Thorleifsdottir, Gudrun. 2013.** Taxation in the Financial Sector in Iceland. *Nordic Tax Journal – Volume 2013 – Issue no. 1*. [Online] 2013.
https://www.djoef-forlag.dk/sites/ntj/files/2013/2013_12.pdf. ISSN 2246-1809.
- Deloitte. 2014.** Taxation and Investment in Denmark. *Tax guides and highlights*. [Online] 2014. <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-denmarkguide-2014.pdf>.
- , 2014. Taxation and Investment in France. *Tax guides and highlights*. [Online] 2014.
<http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-franceguide-2014.pdf>.
- Ernst & Young, Limited. 2014.** Italian Government reduces IRAP rate and enacts other tax measures. *Global tax Alert*. [Online] 23. Duben 2014.
<http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/International-Tax/Alert--Italian-Government-reduces-IRAP-rate-and-enacts-other-tax-measures>.

Haq, Mahbub ul, Kaul, Inge a Grunberg, Isabelle. 1996. *The Tobin Tax : Coping with Financial Volatility: Coping with Financial The Tobin Tax : Coping with Financial Volatility: Coping with Financial Volatility.* místo neznámé : Oxford University Press, 1996. 978-0195111804.

Houska, Ondřej. 2014. Nová vláda nezmění odmítavý český postoj k zavedení daně z finančních transakcí. *Český rozhlas.* [Online] 6. Květen 2014.
http://www.rozhlas.cz/zpravy/ekonomikavevlope/_zprava/nova-vlada-nezmeni-odmitavy-cesky-postoj-k-zavedeni-dane-z-financnich-transakci--1347403.

Hovorka, Jiří. 2010. Tobinova daň ožívá: Splatí banky společenský dluh? *Měšec.cz.* [Online] 2010. <http://www.mesec.cz/clanky/tobinova-dan-oziva-splati-banky-spolecensky-dluh/>.

Komise, Evropská. 2010. Financial Sector Taxation. *Taxation papers.* [Online] 2010.
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/taxation_paper_25_en.pdf.

—, 2012. FTT - Additional analysis of impacts and further clarification of practical function. *Commision proposal for a Council Directive.* [Online] 4. Květen 2012.
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/other_taxes/financial_sector/fact_sheet/technical_fiches.pdf.

—, 2013. Proposal of a council directive - Implementing enhanced cooperation in the area of financial transaction tax. [Online] 14. únor 2013.
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/com_2013_71_en.pdf.

KPMG. 2013. Overview of taxes on financial transactions within the EU. *FTT Survey home.* [Online] 2013.
<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/financial-transaction-tax-survey/Pages/default.aspx>.

KPMG, International. 2014. Icelandic Tax Facts 2014. [Online] 2014.
<http://www.kpmg.com/IS/is/utgefidefni/greinar-og-utgefid/Documents/KPMG-IcelandicTaxFacts-2014.pdf>.

—, 2011. Proposed bank levies - comparison of certain jurisdictions. [Online] Květen 2011.
<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/bank-levy-edition-3-nov-2010v6.pdf>.

- Lazarevič, Arsen. 2013.** ČR odmítá daň z finančních transakcí. *Měšec.cz*. [Online] 4. Duben 2013. <http://www.mesec.cz/aktuality/cr-odmita-dan-z-financnich-transakci/>.
- Nerudová, Danuše. 2010.** Možnosti zavedení daně z finančních transakcí či daně z finančních aktivit. *Portál daňových poradců a profesionálů*. [Online] 1. Prosinec 2010. <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d28657v35808-moznosti-zavedeni-dane-z-financnich-transakci-ci-financnich-aktivit/>.
- Nielsen, Henrik Møller a Hjerrild, Birgitte. 2013.** Taxation of the Financial Sector in Denmark. *Nordic Tax Journal 2013*. [Online] 2013. https://www.djoef-forlag.dk/sites/ntj/files/2013/2013_10.pdf.
- Pricewaterhouse Coopers, International. 2014.** Basic Materials on the Italian, the French and the European Model of a Financial Transaction Tax. *Financial Transaction Taxes*. [Online] 7. Leden 2014. http://www.pwc.com/en_GX/gx/financial-services/financial-transaction-taxes/assets/pwc-financial-transaction-taxes.pdf.
- , **2015.** EU FTT - Another statement of intent by EU Finance Ministers. *Global FS Tax Newsflash*. [Online] 29. Leden 2015. http://www.pwc.com/en_GX/gx/financial-services/financial-transaction-taxes/assets/pwc-global-fs-tax-newsflash-january-29-2015.pdf.
- , **2015.** EU FTT: back from the dead? [Online] 21. Leden 2015. http://www.pwc.com/en_GX/gx/financial-services/financial-transaction-taxes/assets/pwc-global-fs-tax-newsflash-january-21-2015.pdf.
- , **2012.** The EU Financial Transaction Tax - Latest developments. *FS Tax Newsflash*. [Online] Únor 2012. <http://www.pwc.com/jp/en/taxnews-financial-services/assets/eu-fft-development-e.pdf>.
- Pricewaterhouse Coopers, Limited. 2013.** (Proposed) bank levies - Update. [Online] Květen 2013. <http://www.pwc.be/en/financial-services-newsalert/2013/bank-levies-proposed-update-june-2013.pdf>.
- Rada, Evropské unie. 2014.** Proposal for a Council Directive implementing enhanced cooperation in the area of Financial Transaction Tax - State of play. [Online] 2014. Prosinec 2014. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16498-2014-INIT/en/pdf>.
- Rais, Jonáš, Reguli, Martin a Ivanská, Barbora. 2014.** Vybané regulace EU a jejich dopady. *Česká republika a Slovensko v roce 2014*. [Online] Březen 2014. http://www.libinst.cz/Files/KqLFy4r2/profile/2959/Regulace_EU_6.3.2014.pdf.

Robbing the "Robin Hood" tax: the European Central Bank weighs in. *Corporate Europe Observatory*. [Online] <http://corporateeurope.org/financial-lobby/2013/07/robbing-robin-hood-tax-european-central-bank-weighs>.

Shaviro, Daniel. 2012. The Financial Transaction Tax versus (?) the Financial Activities Tax. *New York University Law and Economics Working Papers*. [Online] 3. Leden 2012. http://lsr.nellco.org/cgi/viewcontent.cgi?article=1296&context=nyu_lewp.

Schulmeister, Stephan, Schratzenstaller, Margit a Picek, Oliver. 2008. A General Financial Transaction Tax - Motives, Revenues, Feasibility and Effects. *Österreichisch Institut für Wirtschaftsforschung*. [Online] Březen 2008. http://www.wifo.ac.at/jart/prj3/wifo/resources/person_dokument/person_dokument.jart?publikationsid=31819&mime_type=application/pdf.

Široký, Jan. 2012. *Daně v Evropské unii*. 5. vydání. Praha : Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9.

8 PŘÍLOHY

VÝPOČTY PRO BANKOVNÍ ODVODY

ZEMĚ	ZÁKLAD DANĚ	SAZBA	ČÍSELNÁ HODNOTA	BANKOVNÍ ODVOD	BANKOVNÍ ODVOD/POČET KLIENTŮ	KLIENT ODVEDE		
						ROČNĚ	MĚSÍČNĚ	V KČ
RAKOUSKO	Pasiva - Vklady	0,00085	1 103 777,58 €	938,21 €	0,0001507166 €	150,72 €	12,56 €	342,88 Kč
BELGIE	Závazky	0,00035	1 236 775,12 €	432,87 €	0,0000695376 €	69,54 €	5,79 €	158,20 Kč
KYPR	Vklady	0,0011	108 280,12 €	119,11 €	0,0000191338 €	19,13 €	1,59 €	43,53 Kč
DÁNSKO	Cenné papíry	0,005	9 077,96 €	45,39 €	0,0000072915 €	7,29 €	0,61 €	16,59 Kč
FINSKO	Cenné papíry	0,016	9 077,96 €	145,25 €	0,0000233329 €	23,33 €	1,94 €	53,08 Kč
FRANCIE	Vlastní kapitál	0,005	62 526,68 €	312,63 €	0,0000502222 €	50,22 €	4,19 €	114,26 Kč
NĚMECKO	Závazky	0,0006	1 178 636,44 €	707,18 €	0,0001136035 €	113,60 €	9,47 €	258,45 Kč
MAĎARSKO	Pasiva 2009	0,0053	1 204 043,69 €	6 381,43 €	0,0010251296 €	1 025,13 €	85,43 €	2 332,17 Kč
NIZOZEMSKO	Pasiva - Vklady	0,00044	1 133 909,00 €	498,92 €	0,0000801478 €	80,15 €	6,68 €	182,34 Kč
PORTUGALSKO	Závazky	0,0005	1126288,019	563,14 €	0,0000904649 €	90,46 €	7,54 €	205,81 Kč
ŠVÉDSKO	Závazky	0,00036	1149531,023	413,83 €	0,0000664789 €	66,48 €	5,54 €	151,24 Kč
VELKÁ BRITÁNIE	Závazky	0,00142	1071382,321	1 521,36 €	0,0002443956 €	244,40 €	20,37 €	556,00 Kč
ŘECKO	Úvěry	0,0015	47 297,68 €	70,95 €	0,0000113970 €	11,40 €	0,95 €	25,93 Kč
LOTYŠSKO	Závazky	0,00036	1080534,578	388,99 €	0,0000624887 €	62,49 €	5,21 €	142,16 Kč
ESTONSKO	/	0	0	- €	- €	- €	- €	- Kč
LITVA	/	0	0	- €	- €	- €	- €	- Kč
RUMUNSKO	Závazky	0,001	1080534,578	1 080,53 €	0,0001735799 €	173,58 €	14,46 €	394,89 Kč
BULHARSKO	čistý úrokový výno	0,1	6 947,81 €	694,78 €	0,0001116114 €	111,61 €	9,30 €	253,92 Kč
ŠPANĚLSKO	Vklady	0,0057	108280,1203	617,20 €	0,0000991481 €	99,15 €	8,26 €	225,56 Kč
SLOVENSKO	Závazky	0,004	1126288,019	4 505,15 €	0,0007237192 €	723,72 €	60,31 €	1 646,46 Kč
SLOVINSKO	Aktiva	0,001	104 278,45 €	104,28 €	0,0000167516 €	16,75 €	1,40 €	38,11 Kč
ITÁLIE	Cenné papíry	0,002	9 077,96 €	18,16 €	0,0000029166 €	2,92 €	0,24 €	6,64 Kč
LUCEMBURSKO	/	0		- €	- €	- €	- €	- Kč
IRSKO	Cenné papíry	0,06	9 077,96 €	544,68 €	0,0000874984 €	87,50 €	7,29 €	199,06 Kč
POLSKO	Cenné papíry	0,01	18 303,35 €	183,03 €	0,0000294030 €	29,40 €	2,45 €	66,89 Kč
MÁLTA	Cenné papíry	0,05	9 077,96 €	453,90 €	0,0000729154 €	72,92 €	6,08 €	165,88 Kč
CHORVATSKO	/	0	0	- €	- €	- €	- €	- Kč
ČESKÁ REPUBLIKA	/	0	0	- €	- €	- €	- €	- Kč
ISLAND	Závazky	0,00041	1 188 814,70 €	487,4140 €	0,0000782994 €	78,30 €	6,52 €	178,13 Kč
ŠVÝCARSKO	Cenné papíry	0,0015	9 077,96 €	13,62 €	0,0000021875 €	2,19 €	0,18 €	4,98 Kč

Vlastní zpracování

SAZBY BANKOVNÍCH DANÍ V EU

ZEMĚ	SAZBA
DÁNSKO	10,50%
BULHARSKO	10,00%
IRSKO	6,00%
MALTA	5,00%
POLSKO	1,00%
ŘECKO	0,60%
ŠPANĚLSKO	0,57%
MAĎARSKO	0,530%
FRANCIE	0,500%
LUCEMBURSK	0,50%
SLOVENSKO	0,40%
ITÁLIE	0,20%
ŠVÝCARSKO	0,15%
VELKÁ BRITÁN	0,142%
FINSKO	0,125%
KYPR	0,110%
RUMUNSKO	0,10%
SLOVINSKO	0,10%
RAKOUSKO	0,085%
NĚMECKO	0,060%
PORTUGALSKO	0,050%
NIZOZEMSKO	0,044%
ISLAND	0,041%
ŠVÉDSKO	0,036%
LOTYŠSKO	0,04%
BELGIE	0,035%
ESTONSKO	0,00%
LITVA	0,00%
CHORVATSKO	0,00%
ČESKÁ REPUB	0,00%

Vlastní zpracování